

IZR. PROF. DR. LUCIJA MULEJ MLAKAR

Le čevlje sodi naj kopitar

Ko razmišljamo o znanju in veščinah, se nam odpre paleta različnih vprašanj in vpogledov, in kaj hitro ugotovimo, da se resničnost popolnoma spremeni z vstopom možnosti svetovnega spleta in vseh navidezni resničnosti, ki jih ta nudi. Resda za 'razviti' konec sveta s tehnologijami IKT.

V časih, ko si namesto knjige odpremo novo povezavo v nam ljubem spletnem brskalniku, rek le čevlje sodi naj kopitar oživi v neverjetni smelosti. O vsaki stvari lahko izvemo nekaj malega, če imamo čas in voljo, pa tudi malo več. Seveda, informacije, ki jih pridobimo, izvzete iz širšega konteksta, iztrgane iz nekega zgodovinskega časa, kjer sodimo o posamičnem dogodku, le o tisti drobni iskri, ki se je zanetila v nekem času daleč nazaj, so nepopolne in plehke, včasih nevarne. Saj oblikujemo stališča na nepopolnih osnovah, na delnih in samovoljno izvzetih dejstvih. Če nas zanima kirurgija, lahko pregledamo posnetke na Youtubeu in se kaj hitro počutimo samozavestni, saj vemo, kako operacija poteka. Odpremo na primer popoldansko obrt včeraj, danes pa že razpišemo seminar o stresu, saj smo neke prebrali, kaj je kortizol, spet drugje, katero živilo vsebuje največ antioksidantov, za povrhu vsega pa smo prepričani, da prehranska dopolnila nadomestijo že skoraj zdravi razum. Morda dodamo nekaj koloidnega srebra, saj smo že zdravniki, kirurgi, psihologi in farmacevti z več diplomami, pridobljenimi na instantnih seminarjih, kjer

**Apel podobo na ogled postavi,
ker bolj resnico ljubi kakor hvalo,
zad skrit vse vprek poslušaj, kaj zijalo
neumno, kaj umetni od nje pravi.**

**Pred njo s kopiti čevljarček se ustavi;
ker ogleduje smólec obuvalo,
jermenov, meni, da ima premalo;
kar on očita, koj Apel popravi.**

**Ko pride drugi dan spet mož kopitni,
namest' da bi šel dalj po svoji poti,
ker čevlji so pogodju, méč se loti;**

**zavrne ga obraznik imenitni
in tebe z njim, kdor náp'čen si očitar
rekoč: »Le čevlje sodi naj Kopitar«.**

po dveh delavnicah postanemo hipnotizerji, prek e-tečaja pa arhitekti. No, kuhanje ostane v domeni skoraj vsakogar, saj v loncu res ni težko zmetati nekaj mesa in zelenjave, in če imamo čas in ljudi, ki bodo plačali to ali ono jed na tej ali drugačni postelji, pa je svet še toliko lepši. Postanemo šef, dirigent lačnih želodcev ali morda praznih duš, ki le še v hrani in izkrivljenih užitkih

začutijo, da so živi.

Lahko smo skrajni moralisti, suhi kot izsušene češplje, izpiti od sodb do vseh, ki življenje živijo z nasmehom na obrazu, ki ne tarnajo nad težavami, ampak se z njimi spopadajo. Lahko smo zapečkarji, ki življenje opazujemo iz udobnega naslanjača in vsekakor najbolje vemo, kako je nevarno hoditi po robu. O tem lahko pišemo eseje, predavano vsem, ki vedo še manj od nas in nam sledijo. Najbolje, da naberejo množico tisočih, saj je tisoč več, kot če govorite le enemu, in ko je zaslužek drugo ime za pohlep in duševno iztiranost, svet poškodovanih ljudi vsak dan kaže nov obraz več. Komu se sploh še ljubi za kar koli potruditi?

Lahko si izberemo identiteto, seveda v okviru možnosti, ki so nam bile dane, ali pa onih, ki smo jih zase ustvarili sami, z lastnim trudom.

Lahko smo pošteni igralci, lahko smo prevaranti s plehko dušo in zabitim pogledom, ki zažari le ob hrani ali lepem telesu. Revščina je tako absolutna kot relativna, in premožnih revežev je še preveč.

Duhovna revščina je tista, ki nas žalosti, tako kot je nekoč velikega Prešerna, ki pravi:

Torej, izziv prihodnosti je in bo vrnitev h kakovosti, globini in celostnemu zdravju, in če pozorno opazujemo razvoj najmočnejših znanosti v zadnjih letih, razumemo, da Prešern ni bil le velik, pač pa več. ■